

No.110 17 Dec.1954

Goeden avond vrienden,

Aan het begin van deze avond rust op mij allereerst de taak om U in het kort mede te delen hoe wij onszelve de indeling van deze bijeenkomst denken. In de eerste plaats, natuurlijk voor U belangrijk, de instraling van de sterren zelf, de draagtekens zelf. Wij menen echter dit eerst te moeten doen na de pauze, waarbij de uiteindelijke persoon die de handeling voltrekt, bij U zal worden ingeleid door een van zijn broeders. Dan stel ik mij verder voor om in het begin van deze avond met U te spreken over

RITUELE MAGIE

om U hiermede ook tevens weer wat gewender te stellen tegenover hetgeen na de pauze gaat gebeuren. Is er tijd over, dan kan voor de pauze eventueel, nog een onderwerp worden behandeld, een onderwerp dert naar Uw keuze. Ik vermoed echter dat daarvoor niet zoveel tijd overblijft als eigenlijk wenselijk zou zijn. Voordat ik mijn onderwerp zelve begin te behandelen, zou ik verder nog Uw aandacht uitdrukkelijk willen vestigen op het feit dat wij niet alle dingen weten of kunnen weten en dat het falen ook bij ons nog zeker tot de mogelijkheden behoort, zodat wij U verzoeken daar, waar het gaat om de redelijke gebeurtenis en bespreking van deze avond, Uw kritisch vermogen ingeschakeld te laten en zelfstandig U een oordeel te vormen, over hetgeen er geschiedt en ge sproken wordt. En nu dan het onderwerp. RITUELE MAGIE berust op bepaalde psychische en metaphysische waarden. In de eerste plaats is een groot gedeelte van de handelingen die de magiër volbrengt zinloos, tenzij voor de mens zelve. Zij hebben dus in generlei wijze betrekking op hetgeen er werkelijk geschiedt. Dit soort magie zult U deze avond niet te verwerken krijgen, waar de inspanning die het ons kost om een volledige concentratie tot stand te brengen, zonder deze bijkomstigheden, reeds groot genoeg is. In doorsnee zal de magiër dan door het prevelen van spreuken, het gebruiken van rituele gebaren, het trekken van symbolische figuren etc., in zichzelf en in anderen, langzaam maar zeker een toestand van opwinding teweeg brengen, een stil, een angstig verwachten van hetgeen gebeuren gaat en een wegvagen van de grens der redelijkheid die sommige procedures, handelingen of verschijnselen zou mogen betwijfelen. Daarnaast echter zijn een aantal van de incantaties die de magiër spreekt, een aantal van zijn gebaren ook zeer zeker, een verbinding met krachten en werelden die tot het onzichtbare behoren. Ik wil er niet te ver opingaan op deze bijeenkomst, welke krachten uiteindelijk, maar alleen hetgeen wij deze avond als kracht, zullen trachten te bereiken en uit te storten, een ogenblik belichten. Er zijn, zoals U bekend, een groot aantal wezens, entiteiten, die belichaamd zijn op andere wijze dan de mens, en in hun wezen, denkvermogen en kracht, ver staan boven het normaal menselijk peil. Onder hen zien wij planeetgeesten en zonnegeesten die men waarschijnlijk kan vergelijken met engelen, aartsengelen en zelfs hoger opgaande, hiërarchieën en troost. De geesten of wezens hebben hun eigen taak in de schepping en volvoeren daarin de wens, de gedachte en het bevel van de Alscheppende kracht waaruit ze zijn voortgekomen en waarmee zij in veel meer onmiddellijk verband staan dan voor de mens of uit de mens geboren geest nog onbewust mogelijk is. Deze krachten zijn zeer groot en wonderlijk in hun uitwerking. Zij kunnen echter slechts dan worden uitgestort, wanneer er een geleider te vinden is. Wanneer een wereld knielt en bidt tot zijn God, dan lijkt het of een onweer optrekt, een onweer van kosmische kracht, dat zich elk ogenblik kan ontladen. Maar er moet ergens een plaats zijn waarop die kracht kan worden afgetapt, wil men ze gelijk verder geven aan de wereld en eventuele desastreuze gevolgen voorkomen. Hierbij dan is de wijze waarop de kracht wordt afgetapt, plus de mogelijkheid om die kracht te richten, geheel afhankelijk van degene of hetgeen dat als geleider fungeert. Wanneer wij iemand kennen met grote capaciteiten binnen een kerkelijke kring, dan noemt men deze een begenadigde Gods, of wanneer hij dood is, een heilige of waardig dienaar Gods etc. In feite zijn alle personen en alle wezens die met deze zelfde kracht werken, onmiddellijke kinderen Gods van het positieve, of onmiddellijke kinderen van het duister, het negatieve. Wij kunnen echter het verschil van hun verschijningsvorm, van de werking hunner krachten zien in de wijze waarop deze worden gericht. Richt de witmagiër,

het kind des lichts, zijn krachten tot de wereld opdat de wereld daardoor gezond en krachtig, sterk en bewust moge worden, zo tracht de magiër die uit het duister geboren werd, met zijn kracht een beperking van bewustwording te veroorzaken in de wereld, opdat zijn eigen wezen, zijn eigen bevoordeling, het werkelijk resultaat moge zijn.

Dit laatste kan zeer gevaarlijk zijn, zowel voor degene die de magische invloed ondergaat als voor de magiër zelve, want alle kracht die opgewekt wordt, móet een uitweg vinden; dit is een wet. Een uitweg vinden d.w.z., wanneer wij zodadelijk in gezamenlijk geestelijk verwachten en gij met Uw lichamelijk pogen en Uw aandacht tezamen, krachten zullen samentrekken in deze zaal, krachten zullen doen ontladen via de persoon die daarvoor verantwoorde lijk is, door het lichaam van het medium, dat hierbij een uitvloeijing noodzakelijk is, wil er geen schade ontstaan voor zowel de geest die dit leidt als het lichaam waardoor de kracht geleid wordt, Waar wij echter witmagisch de wereld schenken een ogenblik van de kracht die boven het normaal bereik en bewustzijn staat, trachten te geven, weten wij, dat wat er aan kracht is, al zou het de gehele kosmische en goddelijke kracht zelve zijn, uit kan vloeien uit ons wezen zonder enig gevaar. Vandaar dat in het ritueel der magie een zeer scherp verschil bestaat tussen de praktijk van een zwartmagiër en van een witmagiër. De witmagiër, sterk staande in de reinheid van zijn gedachten en bestrevingen, kan zich onthouden van alle voorzorgsmaatregelen; hij trekt zich misschien 'n cirkel, omdat hij hierin de zekerheid en gebondenheid vindt, misschien nog dat hij de geestendolk hanteert of het zwaard, dat hij de toverroede mededraagt in zijn hand, maar dit zijn voor hem slechts symbolen van hetgeen plaatsvindt. Niet zoals voor de zwartmagiër noodzakelijke wapens tegen de geesten die hij bezweert. Noodzakelijke afleiders voor de krachten die hij zodadelijk zal sturen in de wereld. Wij hebben de magie altijd beschouwd als een secundair iets, want het hoort thuis in de wereld der verschijnselen en zelf een betrekkelijk eenvoudige en toch kracht vragende manipulatie, als een kleine verandering van de interne structuur van dat metaal, betekent voor ons alleen maar een verschijnsel, een klein verschijnsel in een grote wereld vol verschijnselen, waarin het een ogenblik mee kan werken tot richting der dingen, maar zeker nooit bepalend kan zijn. Belangrijker is de bewustwording van de geest, die bevattende meer en meer de Schepper, mede schepper kan worden en uiteindelijk opgaan tot de Meester die hem geschapen heeft en hem aanschouwen als ware hij zijn gelijke. Alleen verschillend van de God doordat hij geboren is uit God en God uit zichzelf bestaat. Want zo hoog en zo groot achten wij de bestemming van de mens, van het wezen dat gaande door alle sferen, uiteindelijk de rust en vrede door absolute bewustwording bereikt. Maar laat mij niet afdwalen van de magie. De magiër dan, gebruikt dus zoals reeds gezegd, bij zijn incantaties een reeks woorden en namen die staan voor begrippen, begrippen die in hemzelve wonen en eerst, waarde verwerven door de voorstellingen die hij verbindt met het woord zelf. Echter is dit niet voldoende, want in een scherp scanderende ritmiek, in een bewust uitroepen tot ongeziene krachten, maakt hij het geluid zelve tot een dragende factor die verder reikt dan de stof. Ik weet niet of ge wel eens hebt gemerkt hoe enkele klanken door kunnen dringen en Uw geest beroeren ver buiten alle stoffelijke ervaring om. Het geluid is een trilling die, zij het laag, toch in zich reeds de mogelijkheid draagt om te bereiken de grote krachten die leven in de werelden verwant aan de stof, maar door een verschil van stoffelijke vorm sterk dat afscheidt. Dit zijn de sferen van de lage geest, van de demon, zowel als de sferen van de pas bewust gewordenen. En deze moeten eerst mede worden ingeschakeld opdat er als het ware een beschermende keten worde gelegd, opdat er worde gemaakt een veilige plaats waarin de magiër zelve behoed staande, mede stijgend tot de gezamenlijke kracht van de geest die tezamen kwam, uitreikt tot veel hogere sfeer. En in deze veel hogere sfeer moet hij vinden het verwante element, moet hij vinden die gedachte, die kracht die identiek is aan de bestreving van zijn geheel. Denk niet dat dit altijd een makkelijke taak is. Stel dat wij, zoals wij hier tezamen zijn, vrede willen geven, vrede aan de wereld, dan wordt dit verlangen sterk gelimiteerd en bepaald door de wijze waarop wij ons de vrede voorstellen, een vrede die waarschijnlijk voor U ligt in een zuiver stoffelijke vorm en voor ons in een bepaald geestelijk beleven. Er is een verdeeldheid, en in deze verdeeldheid brokkelt onze poging af en wordt de toren van kracht die wij wilden bouwen tot een toren van Babel. Men verstaat elkaar niet, en de magische procedure als zodanig mislukt. Vandaar ook dat de grondtendens van de bezwering die U zodadelijk ook zult horen, niet is er een van beperking. Zij is gebaseerd op de kosmische kracht der gelijkheid, op de evenwichtigheid der dingen en de naastenliefde die in evenwichtigheid alle dingen verenigt tot het beeld van de Schepper. Nu wordt de bezwering deze maal wederom gesproken door een persoon die reeds zeer lange tijd dit aardse verlaten heeft en persoonlijk op aarde bestond ver voor het

Christelijk tijdperk, dus voor Christus' geboorte. We hebben alle maatregelen getroffen om zover het mogelijk was, bezwering en woorden over te zetten in Uw taal, te verscherpen met begrippen die bij U ongeveer eensluidend zullen zijn met de eenmale betekenis van zijn oude formule, dat hierdoor gehercreëerd, herschapen zou ontstaan een korte plechtigheid die, zonder iets in te boeten van haar magische betekenis, tevens begrijpelijk zou zijn voor degenen die er deel aan nemen. Wanneer U dit nu ziet, dan zullen U bepaalde dingen zeer sterk opvallen. Ik zou zelfs, althans wanneer de bekoring van het schouwspel en de sfeer zelve U niet dwingen om geheel op te gaan daarin, willen raden om o.a. te letten op de handstand. U zult merken dat er met de hand op verschillende wijze gemanipuleerd wordt; de handstand wordt van smeken tot vragen, tot zegenen, in verschillende wijze gevarieerd en schijnbaar is deze manipulatie alleen een soort indruk wekken en met een gebaar begeleiden van het gesprokene. Toch is dit niet waar. Het menselijk lichaam inzicht, draagt n.l. kanalen waardoor krachten gestuwd worden van ongeveer gelijke kracht als die wij op willen wekken, gelijk in geaardheid. Deze krachten moeten, voor een deel althans, het menselijk lichaam passeren, en waar de spanning zich, bij het menselijk lichaam dat wij gebruiken, oplaadt, kunnen wij dus door de stand der handen een bepaald spel spelen met de krachtlijnen die uit het lichaam voortkomen. Er wordt in deze gebarenreeks een onzichtbare mantel gelegd die veilig en beschermend gelijktijdig het pad aangeeft dat zodadelijk de totale ontlading van kracht zal moeten volgen. Daarnaast het woord, afgewisseld vaak U zult het wel opmerken met een haast drukkende stilte. De zachtheid van een fluistering, gevolgd door een crescendo van namen en aanroepingen, die hameren uiteindelijk tegen Uw oren. Invloeden die als woeste golven schijnen te beuken in Uw hoofd, die de gedachten schijnen door elkaar te gooien een ogenblik, die, U weet niet waarom, Uw emoties plotseling in het werk stellen. Denk niet dat het een schouwspel is, want elke stilte, zowel als elke reeks van klanken, heeft zijn betekenis. U kunt het merken wanneer ik hier tot U spreek, want ook nu reeds kunnen wij in de geladenheid van deze bijeenkomst, gebruik maken van die sfeer. En nu wil ik dan een ogenblik trachten te demonstreren hoe ongeveer dit kan werken. Ik begin natuurlijk met een eenvoudige aanloop en ik zou kunnen zeggen:

Gij allen in de geest die hier aanwezig zijt, ik smee U sluit de keten (een ogenblik stilte) en geef Uw beschermende kracht.

Ik weet niet of U dat voelt; misschien merkt U iets aan deze woorden. Ik heb ze zeer met overleg gesproken, waar zij in de feitelijke omstandigheden niets tekort doen en zelfs een bevestiging kunnen betekenen van de sfeer die wij hopen op te leggen. In de eerste plaats mijn aanroep, die in een scherp woord na woord plaatsen, met als tegenwaarde de stilte, bedoeld was om een ogenblik van verstillen ook bij U teweeg te brengen, om even al het andere dood te slaan van sfeer en omgeving. Daarna de rust, de stilte, want met de woorden werd een gedachte gedragen in allen die aanwezig zijn en het woord kunnen bevatten. En in die stilte komt dan een ogenblik het gedachtespel los. De krachten der gedachten verweven zich, geest en stof kan zich verenigen, en daar staat een schuttende muur. En nu heb ik deze kracht geschapen, maar ik moet haar bevestigen, want zou ik niet verder spreken, dan zou onmiddellijk de gedachte verwazen en vervagen en de sterke schut die ik rond mij gesteld heb, zou wegvlieden als ijs dat dooit in de zon. Daarom moesten daar woorden achteraan komen, woorden die een ogenblik de spanning wat wegnemen en daarvoor in de plaats een stille plechtigheid probeerden te brengen. U begrijpt misschien nu iets beter waarom de magiër bij zijn bezwering juist deze eigenaardige uithalen gebruikt, waarom deze suggestieve, imponerende wijze van brengen en spreken als hoofdtendens geldt eigenlijk voor al hetgeen wat gedaan wordt. Er moet een band worden gelegd, en die band, mijne vrienden, die moet ook reeds met U bestaan, anders dan kan het totaal nooit volledig en krachtig werkzaam worden. Zo zal de magiër te allen tijde proberen, degenen die deel hebben aan de magische ceremonie, mede te betrekken door als het ware suggestief op hen in te werken, door tijdelijk hun rede, hun wil en hun verstand zelfs weg te vagen als het niet anders kan. En daarvoor gebruikt hij dan bij de rituele magie vaak toneeltrucs, hij werpt bepaalde stoffen in het vuur opdat plotseling een scherp laaien van een zoutspiritusvlam met 'n groenachtige onaangename schijn, of het plotseling fel opgloeien van aromatische kruiden, terwijl de geuren de menigte schijnen te bedwelmen, betekenen dat de wat willoos gemaakte mens in zijn gedachten meegaat met de magiër, die de magiër draagt in het volbrengen van zijn magisch werk. Dit is altijd noodzakelijk. Geen magiër, geen priester, geen mens en geen geest kan werken en bewust werken met sferen boven hem of onder hem en hierin krachten onttrekken die hijzelve

richt in zijn eigen sfeer, wanneer hij niet tevens gesteund wordt door een geloof. Dat geloof dat kan zijn in het primitieve, het geloof aan jezelf. Indien gij gelooft zo kunt ge bergen verzetten, natuurlijk, maar wilt ge dit doen voor de gehele wereld en de gehele wereld er doel aan doen hebben, dan zult ge toch over het algemeen niet aan Uzelf genoeg hebben. Gij moet de steun hebben van de mensheid die in U gelooft, de steun hebben van al degenen die van U verwachten de prestatie. En dan mag de magiër zich bij de bezwering geheimzinnig afzonderen, dan is ook dit weer een suggestief proces, want hij weet dat misschien in de huizen of hutten rondom, misschien ergens wat verder weg, de mensen op het moment van de bezwering angstig denken aan wat de magiër volbrengt. Hij moet door hun gedachtekracht gesteund worden, en hoe hij ze trekt dat geeft niet. We zijn allereerst in een ietwat gelukkiger toestand dan menig normaal magiër en dat is n.l. het feit dat wij als geestelijke gemeenschap voor dergelijke bezweringen aan de magiër zelve een steun kunnen geven die groot genoeg is. Wij kunnen daarom veel van de indrukwekkendheid ter zijde stellen. Wat overblijft is het gebeuren zelf. En dat gebeuren zelf zal indrukwekkend kunnen zijn door de sfeer die het veroorzaakt, eerder dan door andere meer bijkomstige factoren. Nu zijn er echter nog sommige punten waar ik ook Uw aandacht op wil gaan vestigen en een daarvan is dit: Wanneer wij dit deze avond doen, dan zullen wij aan Uzelve geen kracht onttrekken, geen haartje, geen greintje kracht wordt U ontnomen, onthoudt U dat. Maar wanneer U Uw emotie vrij spel laat, dan kan het zijn dat U, door een intens emotioneel beleven een ogenblik van slapte of zwakte, of zelfs duizeling ervaart. Dat kan alleen voor diegenen die zeer suggestief zijn. Dit is iets wat zich in enkele seconden zelfs kan herstellen; dit herstelt zich zo, daar hoeft U zich helemaal geen zorg over te maken. Wat wij wel moeten doen, hoezeer wij het ook betreuren, wij moeten het lichaam van het medium zelf aan een betrekkelijk boven zijn wezen liggende spanning blootstellen gedurende enige tijd. Het herstellen van de gevolgen daarvan zou een half uur maximaal kunnen nemen, maar ook hier zullen wij elke grein van kracht, door ons verbruikt, of door onze schuld verbruikt, wederom teruggeven. U ziet, mijne vrienden, er worden voorzorgen genomen voor Uw welzijn, ook op deze avond en zelfs op deze avond meer dan anders nog. Het ritueel dat U zodadelijk te horen krijgt, zal U verder opvallen, doordat hierin een aantal godennamen en begrippen samen worden gebracht, die voor U bekend klinken, maar die elk voor zich verschillende perioden van religieuze en godsdienstige ontwikkeling betekenen. Ik zou U dit willen verklaren. Zoals U weet, komt het bij de magie niet op het woord zelve aan, maar op de voorstelling met het beeld, met het woord vooral waarmee het wordt verknoopt. Het is echter zeer eenvoudig om voor alle godsvoorstellingen die geleefd hebben gedurende het gehele bestaan der mensheid, een aantal synoniemen te vinden. Wij hebben opzettelijk verschillende namen ingelast die gelijk liggen aan andere betekenissen die vroeger reeds bestonden. Een uitzondering slechts is zelfs gemaakt: wij hebben er iets aan toegevoegd, en dat is de naam van Jezus wiens geboorte wij de volgende week hopen te gedenken, wiens leven, beter gezegd, wij op dat moment opnieuw willen gedenken, waarin wij Hem opnieuw willen eren. Want één van de grootste krachten geweest zijnde die ooit in stoffelijke vorm de aarde betrad, zouden wij Hem zeer zeker niet ter zijde mogen stellen, wetende dat Zijn positieve werk en werken uit de sferen voor ons misschien bereikbaar is, maakt het voor ons onmogelijk een dergelijke krachtbron af te slaan. Het zou zijn alsof wij een glas water zouden willen aanvaarden en de zee zouden verwerpen. Om dit volledig mogelijk te maken, hebben wij echter de spreker in kwestie wel een kleine cursus moeten geven in de menselijke opvattingen, want hij kende wel de gedachte, maar wist deze niet te verbinden met woorden. U zult echter merken, dat ook dit goed geregeld werd. Dan zal U verder waarschijnlijk ook wel opvallen dat wij van geen enkel attribuut gebruik maken. Zo reeds gezegd, de magiër gebruikt over het algemeen bepaalde instrumenten, waaronder zijn toverstaf; als ze het helemaal netjes doen, gemaakt van ebbenhout, zonder kwast, geringd met zilver, nadat het hout 7 dagen gewierookt was en met bepaalde kruiden doorwasemd en doortrokken, waarna er banden om worden gelegd, waarop een van ijzer b.v. de planeten, een van koper de sterrenbeelden en één van zilver of zelfs goud, de heilige namen staan. Die staf op zichzelf is natuurlijk geen noodzaak, want anders dan zouden we er hier een hebben al zouden we hem moeten materialiseren door de ruimte. Maar hij is niet nodig, omdat alle begrippen die in de toverstaf warden gesymboliseerd, voor ons realiteit geworden zijn. Wij kennen de planeten, wij kennen de sterrenbeelden, wij kennen al deze krachten beter dan de magiër hier op aarde. En wat we dragen in onze gedachte, dat behoeven we niet stoffelijk te verwerkelijken. Dan, U zult opmerken dat hier, behalve op ons verzoek het branden van wat wierook, alle verdere reinigingsmaatregelen achterwege werden gelaten. Wij zijn in staat om deze gehele zaal, wanneer nodig, en vol van slechte invloeden, in

enkele minuten te reinigen om een normale bijeenkomst plaats te doen vinden. De wierook werd gebruikt om ook de mensen die aanwezig zijn, makkelijker tot eenheid samen te smeden. In dit geval dus een gebruik op ritueelmagische wijze van deze wierook. Ik geloof eigenlijk dat ik U hiermede voldoende heb verteld, want al deze dingen, groot als ze zijn en zo gaarne als ik ze U volledig zou willen voorleggen, vragen van mij een zeer grote beperking, omdat het mij niet gegeven is U mede te delen het werkelijk magisch geheim waarop vele krachten kunnen berusten. Degenen onder U die weten, wil ik alleen maar zeggen: de uitsprekbare en toch nooit uitgesproken naam die is het volledig woord van de eerste scheppingswet en deze wordt verklankt in de sfeer, ofschoon zij niet in de stof tot uiting zal komen. Deze verklanking met haar werkelijke betekenis zou ik U uit moeten leggen als ik U het totaal van de magische werking en kracht zou willen voorleggen. Het zij U genoeg te weten dat wij zullen werken met de hoogste kracht die voor ons bereikbaar is, dat wij door zullen dringen tot in de hoogste sfeer, in de hoop vandaaruit kracht uit te doen stromen, niet alleen voor een paar draagtekens, maar voor allen die aanwezig zijn, ja verder voor allen die wij bereiken kunnen in de omgeving van dit centrum vanwaaruit de kracht gaat. Wij hopen zover door te kunnen dringen dat wij, dank zij dit magisch gebeuren, een ogenblik van vrede kunnen geven aan velen; dat wij een stille kracht kunnen scheppen, waarop de mensen kunnen teren die in zichzelf zwak en aarzelend zijn. Dat dit ritueel gebeurt, ligt aan de omstandigheden waarin het plaatsvindt, want in de stof is het ritueel noodzakelijk om door de symboliek te komen tot de werkelijke waarde zelf. Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in de bovenzaal van "De Galerij", Laan van Meerdervoort 419a, hoek Fahrenheitstraat, den Haag. Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennisnemen.

Goeden avond vrienden, Ja, nu heb ik dan de taak om een kort ogenblik een onderwerp voor U te behandelen eventueel, naar Uw eigen keuze.

De schilderijen? (Hier wordt bedoeld op de mediamiek ontvangen schilderijen van een onzer vrienden die hier hangen en waarover de voorz. bij de opening een en ander heeft medegedeeld). Nee, die komen hiervoor niet in aanmerking, die zullen we later wel eens behandelen, want anders dan heb ik veel te veel te doen. Stelt U eens voor dat ik dat helemaal moet gaan vertellen; nee, dat doe ik niet. Een andere keer. Geen ander onderwerp?

❖ Crematie.

Crematie, och, vindt U het niet een beetje pessimistisch op deze avond? Laten we het maar zo zeggen: waar de oude jas blijft hindert niet, wanneer jezelf maar verder kunt gaan.

❖ Voorzitter. *Ja, vriend, wij hebben een zaal vol vrienden en niet een schijnt een onderwerp te hebben. Ja, ik heb het ook niet, maar ik heb een onderwerp ontvangen uit Gorssel en dat is een brief. Mag ik U die dan eerst even voorlezen?*

Zoudt U zich willen beperken tot het vertellen van het onderwerp zelf in zo kort mogelijke termen?

❖ *Ja, dat is juist in die brief verwerkt, begrijpt U? Dat had ik wel gedaan, maar het valt wel mee. Spr. leest dan de brief gedeeltelijk voor: "Bij de vraag opgenomen in het verslag van 8 Oct. 54 over Johannes 15 12: Dit is Mijn gebod, dat gij, elkander liefhebt, gelijkerwijs Ik U liefgehad heb", komt in het antwoord voor: Jezus heeft niet lief gehad de persoon, maar het wezen, de kern, het geschapene; Hij heeft door alle vormen heen het goddelijke gezien en liefgehad. Mijn vraag is nu: 1^e behoort de persoon en de vorm niet tot het geschapene? 2^e behoort het goddelijke in de mens wel tot het geschapene? Dat is toch God zelf al. 3^e Zou het niet aanlokkelijk zijn het begrip "liefde" in bovengenoemde zin als onderwerp naar keuze te behandelen, mede in verband met het: "Hebt Uw naasten lief gelijk Uzelve", dat weer een liefde van lager niveau is lijkt mij en gaat van persoon tot persoon. (Tot dit gedeelte van de brief bepaalt de voorzitter zich voor hedenavond).*

Ja, dat vind ik eigenlijk ook. Dan kunnen we allereerst antwoorden dat inderdaad elk ogenblik dat er een schepping tot stand komt, alle delen van het geschapene in zich een deel der goddelijke kracht dragen die weliswaar deel is van God, maar door de Godheid geuit, buiten de Godheid staat en als zodanig door de Godheid kan worden liefgehad als zichzelf, zodat degene die op goddelijke wijze tracht lief te hebben, de kern der dingen liefheeft in het wezen der dingen zelf, in de kern der dingen, vindt de realiteit van het goddelijke, weerkaatst in het

geschapene. Dan ten tweede. Natuurlijk is er een sterk verschil tussen de persoonlijkheid en het wezen. Het wezen is de goddelijke kracht en is het zijn als zodanig, onverschillig op welke wijze het geuit wordt. Wanneer wij de persoon soms moeten haten, omdat zijn wezen volkomen tegengesteld is aan onze bestrevingen en als zodanig een vernietigende drang op ons uitoefent, kunnen wij toch zijn wezen liefhebben, omdat zij het voor ons negatief het goddelijke hierin evenzeer bestaat en tot uiting komt. En dit is dan de basis van het: heb Uw naasten lief gelijk Uzelve. Want wanneer wij lief willen hebben en hoe is er niet in allen altijd de behoefte om iets lief te hebben meer eigenlijk zelfs dan het eigenlijk, hoe zou men niet graag in liefde willen stijgen boven zichzelf en zichzelf verliezen. Is het een erkennen van de waarde die in ons leeft. Wij hebben onze naasten lief gelijk onszelf, wanneer wij erkennen dat wij volkomen gelijk en gelijkwaardig zijn; dat het niet uitmaakt wat de uiterlijke verschijningsvorm of de bewustzijnsfase is, maar dat wij zijn deel van de goddelijke kracht en dat wij daarom de naaste moeten geven en aan de naaste moeten laten al datgene wat wij onszelf geven of laten, Dit is geen lagere kwaliteit van liefde, integendeel, het is een uitdrukking voor de hoogste vorm. En het is jammer dat ik hier het woord "vorm" of "norm" zou moeten gebruiken, maar het is het hoogst bereikbare op het gebied der liefde, waar het de totale vormenwijsheid en de persoonlijke relatie uitschakelt, dat daarvoor het essentiële, het geschapen zijn uit God, als beslissende factor voor de kracht der liefde te stellen. Nou, ik geloof dat tot zover de beantwoording wel aardig is, en nu kunnen wij even doorgaan over de liefde zelf. Liefde dat is een heel eigenaardig iets. De werkelijke liefde betekent altijd de drang om te dienen, het betekent de drang om op enigerlei wijze een vereenzelviging te bereiken met het voorwerp der liefde of het onderwerp der liefde. Dit zie je in zuiver menselijke relatie geïdealiseerd reeds bestaan bij de zuiver stoffelijke liefde, waar ook de drang tot eenheid zeer sterk op de voorgrond komt, en gesproken wordt er van ideale liefde wanneer een vereenzelviging van 2 personen tot eenheid hen samen voort doet gaan in het leven, Echter in het goddelijke gezien is de liefde geestelijk en op hoger plan, toch enigszins aan deze toestand gelijk. Zie aan, God heeft geschapen uit zichzelf alles wat er bestaat, Hij heeft het uit zichzelf voortgebracht en voelt zich daarmee natuurlijk dus één. Want meer nog dan de binding die bestaan kan tussen moeder en kind, meer nog dan de binding die op aarde denkbaar is tussen de meest ideale geliefden, is de binding tussen de Godheid die schept, maar niet uit zich stelt en niet uit zich werpt de schepping, maar die in zichzelf bevat en in stand houdt. Zo is de houding van God tegenover de schepping, een erkennen van zichzelf in het totaal der schepping en daardoor een zichzelf verwerkelijken en geven aan het totaal der schepping, Deze volmaaktheid van liefde moeten wij beantwoorden en wij moeten onze God zien in het totaal der schepping. Wij moeten ons realiseren dat in alles, ook in datgene wat volgens ons oordeel niet juist of niet goed is, God schuilt, en dat, waar God in stand houdt, het ons recht niet is om het te veroordelen in algemene zin. Wij mogen het volgens ons eigen bewustzijn verwerpen, maar wij moeten het in een ander aanvaarden en accepteren en trachten de kwade gevolgen daarvan teniet te doen en zo een bewustwording ook bij die ander teweeg te brengen. Wij moeten onszelf zien als een volmaakte eenheid met God en al het geschapene, bewust en wetend, dragend alle schulden en lasten der wereld, troostend alle leed en delend in alle vreugde. Zo heb je werkelijk lief, want dan ben je een. Een mens moet met de wind door de luchten jagen en met de regen vruchtbaarheid brengen aan de aarde; hij moet ruisen met de bomen en in stille bewondering de zon aanvaarden met de bloemen, jubelen met de vogels en jagen met de dieren. De mens moet het stille, wachtende land van de aarde, met zijn brekende vruchtbaarheid in de zomer, evenzeer aanvaarden als de stille geborgenheid die in de koude winter het ontkiemen onder de aarde reeds mogelijk maakt, hij moet er één mee zijn; hij moet de jubel voelen in de schreeuw van een meeuw die een ogenblik op de wind stilstaande, zich wendt om dan in snelle vlucht neer te duiken, hij moet begrijpen de vreugde en de kracht van het licht dat speelt op het water, en kind kunnen zijn met de kinderen in een kinderlijke lach en vreugde; hij moet kunnen doordringen in de zielen der mensen en met elke ziel lijden en vrolijk zijn. Jezelf geven tot het uiterste, totdat je als het ware draagt alle last en alle onaangenaamheden van al het geschapene. Dat zou de volmaakte liefde zijn. En die liefde die mag zich dus niet bezighouden met de vorm, want de vorm brengt ons tot het onderscheid, tot het verwerpen en aanvaarden, want we leven nu eenmaal als mens of als geest en we zeggen: "ach, deze wereld die is wel aardig, maar dat is slecht en dat is goed", en zetten onszelf als het ware in het midden van de waag en wegen af wat de wereld moet doen. Dat kan niet, want wij zijn niet de schepping, we zijn niet de grondkracht der schepping, en ons bewustzijn is zo beperkt en ons vermogen zo klein, dat wij nooit het goddelijke, het werkelijke kunnen benaderen. Wij kunnen geen oordeel spreken, dat kan alleen

God, en God oordeelt niet. Daarom moeten we de vormenwereld ter zijde stellen, maar het wezen der dingen accepteren. En het wezen der dingen in de geuite schepping is de kracht waaruit zij bestaan, die inderdaad zoals gesteld werd, met het goddelijke verwant is. Ja, praktisch gezien zijn we natuurlijk allemaal deel van het goddelijke. Dan kan ik zeggen: hier, ziet U die nagel die ik hier op het ogenblik bezig ben heen en weer te bewegen? Dat is God. Ziet U die kaars daar en die vlam? Dat is God, want het is goddelijke kracht in het goddelijk wezen opgebouwd, anders zou het niet kunnen bestaan. Maar zover wil ik niet gaan. Ik weet alleen dat de samenhang, de kracht die al deze dingen maakt tot wat ze zijn, de bindende kracht die hun vorm en bestaan voortdurend mogelijk maakt, toch een persoonlijkheid verwerft waardoor een mens een mens is en een dier een dier, een ster een engel, waardoor haar entiteiten door de lucht kunnen jagen op een moment of kunnen lachen in de golven van de zee, waardoor er leven kan zijn en bewustzijn in alle materie en alle vorm. En datgene, afgescheiden van het goddelijke, doordat het als persoonlijk bewustzijn wordt geprojecteerd, maar aan de andere kant toch deel uitmakend van het goddelijke, omdat het voortdurend deel is van de goddelijke kracht die alles in stand houdt en schept, dat willen wij liefhebben, dat is hetgeen waartoe wij onze liefde kunnen richten. Want het is makkelijk om met een groots gebaar te zeggen: "ik stel mij op een goddelijk standpunt", maar wie van ons zal het verwerkelijken of bereiken? Dat kun je eenvoudig niet. En daarom, wanneer wij spreken over de liefde, laten wij zeggen: de ware liefde uit zich in het dienen, in het bewust bevorderen van het welzijn van anderen, in het geven van al datgene wat je geven kunt, om anderen gelukkig te maken, zonder daarbij en daar komt de kritieke factor jezelf als minderwaardig te stellen t.o.v. anderen. Je moet je naasten liefhebben gelijk jezelf, en je mag jezelf doden of vernietigen of tekort doen voor een ander, maar je moet trachten om al wat je missen kunt, wat niet essentieel is voor je eigen bestaan en je eigen bewustwording, te delen met de wereld, opdat de gehele wereld zal komen tot het bewustzijn van eenheid en als eenheid het totaal der schepping terug zal kunnen keren tot de God die haar als gedachte heeft uitgezonden. En dat is mijn betoog over de liefde, vrienden. Nou, ik hoor aan Uw gemompel dat er nog wel enige problemen eigenlijk aan vastzitten, maar U zult mij toch, voor vandaag althans toe willen staan om geen "vragenrubriek" hier aan toe te voegen. Het is nu eenmaal een beetje anders dan anders vandaag en als U het goed vindt zou ik dan heel graag op het ogenblik het medium vrij gaan geven, opdat U na de pauze verder kunt gaan. Mag ik echter van onze kant nog een vriendelijk verzoek hieraan toevoegen? Om de sfeer, die op het ogenblik goed is in deze zaal, niet naar beneden te halen, zou ik U willen verzoeken, wanneer U roken wilt, doet U dat buiten de zaal. En wanneer U spreken wilt met elkaar, ach, laten we dan iets van de bezonkenheid bewaren die de kern moet zijn van de kracht waaruit we dadelijk allemaal toch hopen ook mee te genieten en mede zelf iets verbeterd te worden door het licht dat uit hoger sferen tot ons kan komen, nietwaar? Dus als U daar rekening mee wilt houden, dan ben ik klaar. Dan dank ik U zeer voor Uw grote aandacht en wens ik U verder nog een zeer gezegende avond toe.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van fl 5.20 op giro 5176?6 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 55162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. **VAN ALLE REEDS VERSCHENEN HUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD.** Geeft ons adressen voor het zenden van proefnummers.

NA DE PAUZE.

Goeden avond vrienden,

Het is voor mij de eervolle taak, om voor U te gaan inleiden de persoon die voor U deze speldjes zal trachten in te stralen en ook verder alle resultaten die wij verwachten op deze avond, voor ons te verwerkelijken. En nu moet ik allereerst iets vertellen over de persoon. Ik zal geen naam noemen; hij behoort nog niet tot de drie leiders van onze groep, maar hij staat daarmee toch wel regelmatig in verbinding. Hij heeft geleefd in een lang geleden tijd, toen de woestijn Gobi nog een vruchtbaar land was. En in deze dagen waren het priesters die zeer wijs waren in de magie en wier esoterische kennis ver te boven ging aan alles wat wij ons op het ogenblik als op aarde bestaand daarvan nog voor kunnen stellen. Hij is niet direct gekomen tot de volledige bewustwording en de hoge plaats die hij op het ogenblik in de sfeer van licht en klank inneemt. Het heeft heel lang geduurd voordat hij afstand kon doen van zijn magisch ritueel en van de zelfverheerlijking die daarmee vaak gepaard gaat. Juist daarom is het voor

hem zo'n groot offer en ook zo'n grote prestatie, dat hij vanuit zijn lichte en vormloze wereld, weer gestalte aan wil nemen en dit oude, haast vergetene, wederom wil volbrengen, Toen hem dit werd verzocht, toen was hij bang dat men dit misschien niet meer zou begrijpen. Toen hebben wij gezegd: "Broeder, wat komt het begrip er op aan? Wanneer de kracht geboren wordt in de wereld, wat doet dan al het andere er aan toe? Heeft een Herodes de glans van een Bethlehem kunnen doen verbleken? Neen, nietwaar?" En toen heeft hij toegegeven en ons toegezegd hier te komen. U zult denken: Wat zit deze man, deze inleider op het ogenblik te praten, waarom eigenlijk? En ik kan zelfs hier en daar een gedachte opvangen, die eigenlijk niets anders betekent dan: nou, kom op, terzake. Maar er zijn helaas dingen die voordien moeten gebeuren. Wij hebben Uw stilte en Uw aandacht nodig, om het deze vriend mogelijk te maken zover naar beneden te dalen. En zo ben ik dan als aandachtvanger of blikvanger hier voor U geplaatst. We zullen het niet lang maken. Wanneer zo dadelijk de speldjes bekrachtigd zijn en ingestraald, wanneer dit gebeuren voorbij is, dan zult U buiten een zeer kort slotwoord, op deze avond van ons niets meer meekrijgen, want wat hier gebeurt is enerzijds belangrijk genoeg om in zichzelf een avond vol van kracht en wijding te betekenen. Aan de andere kant zijn de inspanningen die wij hiervoor vragen van onszelf en onze vrienden, zo groot, dat het niet gerechtvaardigd is, om nog veel eraan toe te voegen. En nu ga ik dan plaatsmaken voor onze vriend, die naamloos wenst te blijven ook, maar die U ongetwijfeld een warm hart toe zult dragen, al was het alleen maar om het offer dat hij op deze avond voor ons allen brengt. Goeden avond.

o-o-o-o-o

Gegroet vrienden.

Wij zullen trachten om de krachten van hemel en aarde te bewegen, wij zullen trachten om de kracht van de hoogste sfeer te werpen tot in het diepste duister als een lichtende schijn, want getrokken is de cirkel en gesproken wordt de ban dat het licht hore en de kracht hore. Ik roep U, krachten des lichts, ik roep U lichtende Indra, lichtdrager Prometheus, ik roep U Jezus van Nazareth, drager van de geestelijke lichtfakkel, ik roep U Omin en Aedin, Ritjin en Soedajin (deze laatste vier namen zo verstaan doch kunnen voor de juistheid niet instaan, daar ons deze namen niet bekend zijn en ook niet te vinden), ik roep U allen op en vraag U geeft mij U verhoor, geef mij Uw kracht, want er is een wereld in nood, er zijn mensenzielen in zwakheid; ik vraag U geef mij gehoor. Gij zijt groot en machtig en uit Uw sfeer is het beparelde licht gekomen dat scherper is dan zon en sterren, ik vraag U, geef mij dit licht. Laat deze dingen komen als kracht voelbaar, laat zij komen als kracht merkbaar, draag mij opdat ik zal mogen zegenen, (Stilte) Ik dank U broeder dat gij licht wilt geven, Uw licht, en ik wijd het aan de grote kracht, ik wijd het aan de scheppende macht die ons geschapen heeft en in stand houdt, ik wijd het aan hen die de hemelen regeren, ik wijd het aan de mensen en aan de geesten in duisternis die licht nodig hebben, Gij geeft Uw kracht, laat mij U een kracht geven, laat dit doordringen in al wat zij beroert en geven vrede en onzelfzuchtigheid. Laat mij Uw kracht dragen (Stilte) Ik vraag U ten tweede male: laat mij Uw kracht dragen (Stilte). En ik vraag U geef de kracht en laat ze uitstromen in volheid, laat zij zijn de vruchtbaarheid van geest en sterkte en laat zij indringen naar Uwen wil, o grote Heer van alle licht. In Uw naam geef ik de kracht en zegen (Stilte). Deze tekenen, dat zij dragen deze kracht als kenmerk. Deze mensen, dat zij dragen deze kracht als tempels, en deze wereld opdat zij iets zien van Uw licht, O groten, laat stralen Uw licht en wees gezegend voor Uw gave (Stilte). Ik heb gegeven wat ik geven kan, ik heb de band gelegd, houd hem in stand, opdat dit licht niet voor niets verbleke en Uw wezens hardt en haat. En wees gezegend ook gij, opdat gij de vrede moogt vinden.

o-o-o-o-o

Vrienden,

(Andere intelligentie).

Ik weet niet of U heeft kunnen waarnemen wat er gebeurd is, maar overstelpend is het licht dat is afgedaald. Groot is de kracht geweest die in een klein moment werd samengebundeld, en langzaam Verbleekt voor ons weer de lichtende gestalte die een ogenblik voor ons wilde zijn middelaar tussen het hoogste, onze sferen en Uw wereld. Licht is er geboren, licht is het symbool van onze tijd, licht is het symbool van Uw tijd. Dat licht kenmerkt de loop der dagen. Gij weet zo goed als wij, dat de jacht der dagen een dringen naar bewustwording is en daarom is ons teken de ster, de ster die gestaan heeft boven Bethlehem, de ster die gekeerd is

tientallen malen boven deze wereld, zendende een ziel uit de hemelen tot in Uw wereld. Deze ster is een symbool van het offer, een symbool van de naastenliefde, een symbool van de strevende mens die, oppiekend boven zijn eigen vlak, zich ontworstelt aan de dierlijkheid van het materieel bestaan. Behoed het teken dat zo werd gezegend. Lach niet om woorden of krachten die ge niet begrijpt, maar wat U roerde in een kort moment, draag het met U mede. Dat er vrede moge zijn voor U en de Uwen, zoals er een ogenblik dat zien we nu reeds licht is geweest in een duistere sfeer en zielen konden opgaan in een moment van kracht, waar ook gij het Uwe voor hebt gegeven door Uw steun en aandacht. Wij danken U zeer dat gij dit feest onzer Orde met ons hebt willen vieren. Dat de tekens zijn ingestraald is bijkomstig, ofschoon het goed is voor U en goed is misschien ook voor ons. Maar dat wij licht hebben mogen brengen in deze wereld, sterker, groter dan er anders door kan dringen, is een daad geweest, de bewuste mens en naar bewustzijn strevende geest waardig. En daarvoor danken wij U. Goeden avond.

Met het oog op de korthed van het verslag, voegen wij hieraan nog een onderwerp toe van een wijdingsoekend, van welke bijeenkomst wij reeds een gedeelte in verslag no. 107 opnamen. Dit kan o.i. gevoeglijk in de plaats treden van "het schone woord" dat thans achterwege moest blijven.

❖ *Leiding, vraagt namens de aanwezigen om een door de intelligentie te kiezen onderwerpje alsnog te behandelen.*

Ja, te lang mag ik het niet maken. Waarom zouden we niet eens spreken over een nachtegaal? U weet het allemaal, de nachtegaal is een zangvogel, een zangvogel die ook overdag zich wel laat horen, maar die door zijn volharding in het zingen, eigenlijk vaak juist de avond en soms zelfs een hele lichtende zomernacht tot een soort symphonie maakt van heldere voortdurend variërende roepen, tonen die een melodie vormen die bekoort, die een mystieke betovering schijnt te hebben.

En nu behoeven we dat niet altijd zo te dramatiseren, ik bedoel daar behoeven niet eens mensen bij te zijn. Maar stelt U zich nu eens voor zo'n vogel. Ergens in een struikje, een beetje verscholen vaak tussen de bladeren zit hij, erg onaanzienlijk. Zon vogeltje ziet er uit als een soort Franciscaan onder de vogels, Ja, natuurlijk niet een barrevoeter en zeker niet met hoepla-tenen, (gelach) ja, anders zoudt U te zeer verstrikt raken in schoonwoordigheid, we moeten even onze rede er ook bijhouden en daar is altijd humor goed voor. Weet U, de humor is de kunst om de ban van de werkelijkheid zo te breken dat je haar weer logisch en redelijk kunt beschouwen. Die vogel dan, die zit daar en nu wordt de natuur stil zo langzamerhand als het avond wordt. Zo hier en daar zoemt nog een wolkje muggen dat is één van de zegeningen van de zomeravonden en de wind, die eerst is gaan liggen, begint weer zo'n klein beetje op te steken. Daar boven, die hemel die wordt zo langzamerhand donker en donkerder, tot hij van een teer groen overgaat tot een diep blauw, een blauw dat verduistert en bewolkt alsof het inkt is, inkt waarin een paar sterren drijven. En dan begint zo'n vogel te roepen, eerst heel eenvoudig, het is of hij het even probeert, en dan langzaam maar zeker dan wordt het een reeks van kristalheldere fluittonen, die daar zo heerlijk wegdrijven in die stilte op dat zachte windje, dat het lijkt toon geworden manestrallen te zijn, En die vogel zingt maar, zingt, zingt, zingt tot, nu ja, totdat je je eigenlijk afvraagt hoe in zo'n klein wezen zo'n rijkdom aan melodie kan schuilen, zo'n rijkdom van toon. En dan klinkt er ergens in de verte een andere nachtegaal, die terug gaat roepen vanuit zijn eigen jachtveld, en dan slaan ze tegen elkaar in, totdat het is alsof de klokken luiden in de verte, totdat het, ja, eigenlijk een heel concert wordt. En misschien, als U geluk hebt, dat er 3, 4, 5, 6 gaan zingen en tegen elkaar op hun schoonste prestaties tonen. En de mens die dat hoort, die staat er dan, dagdier als hij is, rustig geworden door het verdwijnen van het licht en laat dat allemaal op zich inwerken. Zo'n nachtegaal weet niet dat hij zo mooi zingt, hij ziet alleen maar zijn eigen methode, hij zingt zoals hem dat van jongs af aan altijd geleerd is, zoals sedert ontelbare jaren alle nachtegaleen hebben gezongen en zoals hij aanneemt dat ook zijn verste nageslacht nog zingen zal. Hij roept en hij vertelt dat het zo mooi is en dat hijzelf zo krachtig en zo schoon is iets waar de mensen het niet altijd mee eens zijn, hij vertelt dat het nu tijd is om een nest te gaan bouwen, hij vertelt dat het nu tijd is voor vreugde. Eigenlijk is zo'n nachtegaal net een jonge mens, een jonge mens die ook alleen voor mensenoren misschien wat te schel en te luidruchtig zijn vreugde over het leven te kennen geeft, zoals evenzeer een blokkend kalf, een huilende jonge hyena of een jammerende hondpup het vertelt: ik vind het leven zo mooi, nu is het tijd om

vrolijk te zijn, het is tijd om nergens meer aan te denken, alle verantwoordelijkheid zo even van je af te schudden en te leven. Zo'n nachtegaal zegt eigenlijk tegen de hele wereld niets anders dan: ik ben gelukkig, het leven in mij drijft me verder en ik zeil op stille wieken van tonen door de nacht heen en ik weet dat ergens voor mij het geluk wacht. Datzelfde vertelt een vlinder ook, die van bloem tot bloem fladdert, die een ogenblikje speelt in de zon, om dan rustig met nog even natrillende wieken te gaan zitten en zo eventjes, eventjes maar, te nippen van de nectar die de een of andere bloem hem zo gratis en omnië, alleen omwille van de zonneschijn eigenlijk schijnt te bieden. Die nachtegaal die denkt er niet aan dat hij nuttig is, dat hij insecteneter is, en de vlinder denkt er niet aan dat hij voor de bloem misschien een nuttige bevruchter is, omdat hij stuifmeel meeneemt, en voor de mensen misschien een slecht wezen dat rupsen in de wereld brengt, die alle kostbare groente opeten. Ze leven en ze zijn blij met het leven. En dan kan het wel eens een keer gebeuren in zo'n zomer, dat er een storm komt. In de vooravond heeft de nachtegaal nog een paar tonen laten horen, maar hij is stil geworden. De wind die komt steeds feller en feller, de takken die beginnen tegen elkaar aan te schuiven en te kraken, de bladeren worden hier en daar weggerukt; daar kraakt wat, daar barst wat, daar valt wat. De nachtegaal die zit rillende ergens in een nestje verscholen of misschien alleen maar ergens in het onderhout, want een nest heeft hij nog niet altijd in de tijd dat hij zingt. En dan komt er misschien een regenvlaag. Die vogel die voelt zich een ogenblikje dood ongelukkig, maar zo is het weer droog, zo is er weer een dag van zon, zo is er weer een warme avond en die vogel zingt weer en dan denkt hij niet meer aan de storm van gisteren en wat er morgen komen zal. Hij leeft en hij zingt en hij bouwt uit vloeibaar zilver een kooi op, om het licht van de maan een ogenblik gevangen te houden, hij schept een betovering waarin ook mensenzielen in gebonden raken, hij dwingt als het ware de natuur een ogenblik mee gelukkig te zijn, in verrukking te zijn met dat kleine kloppende hartje, met dat keeltje dat zo zwelt en dat zo klopt en dat trilt en varieert en waar al die heerlijke tonen uit komen. Dat komt omdat een nachtegaal verstandig is, ook al heeft hij weinig verstand volgens mensennormen. Misschien komt het omdat de nachtegaal nog leeft zoals de natuur het leven bedoeld heeft. Een nachtegaal leeft in een paradijs, een paradijs waarin veel nachtmerries gauw voorbijgaan, een paradijs waarin je heus wel eens een keertje vecht wanneer de een of andere vreemde indringer zo maar insecten komt jagen op jouw jachtgebied en waarin je heus wel eens een keertje lang moet werven voordat je een wijfje gevonden hebt. Maar toch een paradijs, een paradijs waarin de zonnige dagen komen en gaan en waarin de nacht niets anders is dan een stilte die geschapen wordt om daarin te kunnen jubelen. De geest is soms ook zon nachtegaal; we zingen ook onze liederen, net zoals een nachtegaal misschien en misschien zoudt U het niet eens mooi vinden, maar het zijn liederen van vreugde, van blijdschap over het zijn, van dank aan de Schepper, van drang naar verwerving aan de ene kant en volledige tevredenheid en geluk aan de andere kant. De geest zingt die liederen en tovert zichzelf in het gulden licht van Gods liefde dan ook weer een kooi, een gouden kooi, een kooi geschapen uit de verrukking die je voor een ogenblik belet om verder te gaan, die je net als de nachtegaal ketent, nu eens aan dit plekje, dan aan dat plekje en het je niet mogelijk maakt om in eens aan iets anders te denken, die alleen maar dwingt om te zingen, te zingen, te zingen. Totdat de betovering voorbij gaat en de storm komt. En in die storm ontdek je dan dat je waarden nog niet juist gesteld waren en je trekt een eindje verder. En dan komt weer het goddelijk licht en de zon en dan zing je. Het enige wezen dat moeilijk zingt is een mens. Alle wezens in de natuur zingen op hun manier, een aap zal het net zo goed doen, al zegt U misschien dat hij eens een beetje staat te kwetteren, als een hond waarvan U zegt dat hij zo verschrikkelijk jankt en een kat die U tot razernij drijft wanneer hij in een zomernachtelijke avond zijn liefdesavonturen luidkeels aan de wereld kond doet. Ze zingen. En een mens? Een enkele maal zingt een mens, een mens zingt niet altijd met zijn eigen stem, soms zingt hij met orkesten, soms met kleuren. Maar dan zingt hij ook z'n leven en z'n geluk, z'n twijfel en z'n wanhoop uit. Hij spint zichzelf als het ware in in een cocon waarin de werkelijkheid verbleekt en vindt daarvoor in de plaats een andere werkelijkheid, die van zijn eigen wezen. En elk mens zou zo kunnen zingen, elk mens kan een nachtegaal zijn. Nu ja, ik wil niet zeggen dat U, vooral wanneer U wat rijper van leeftijd en ietwat zwaarlijvig bent geworden, van het ene takje op het andere behoeft te huppelen; ik bedoel helemaal niet dat U nu Uw hoofd in de nek moet werpen en moet proberen om met fluiten de toon dier verrukking kond te doen. Per slot van rekening, dat zou wel zon beetje waanzinnig kunnen lijken. Maar ik bedoel wel dat een mens, wanneer zijn hart weer een ogenblikje in vrede is, moet zingen. En zoals een vogel zich uitdrukt met de tonen die hij voortbrengt met zijn lokroep, met zijn melodie, zijn variatie, zijn vreugderoep, zo zingt een mens met z'n handen. Een mens zingt met z'n handen, met z'n

handen schept hij, met zijn handen geeft hij vreugde, met zijn handen kan hij soms een vloek zijn. Laten de handen van een mens toch alstublieft niet alleen biddende handen zijn, want biddende handen zijn geketend, maar wanneer het leven weer op U toekomt, wanneer U weer een ogenblikje een bepaald punt van bewustwording bereikt hebt, laat dan Uw hele wezen zingen, laat Uw daden één jubelend loflied zijn over het schone, het grote en het goede leven. Dan geloof ik vast dat U, net als de nachtegaal, in een roes van verrukking Uw daden volbrengt en dat de wereld een ogenblik stilstaat en ademloos toeschouwt en toeluistert en zegt: Mijn God wat kan de wereld toch mooi zijn,

U heeft een eigen onderwerp gevraagd, vrienden; ik heb het U gegeven. Nu dank ik U allemaal voor Uw aandacht en wens U heel beleefd en deftig: goeden middag. Ik mag misschien aan dit einde, ik wilde het voordien niet doen, nog opmerken dat achter het woord "vriend" in dit geval eigenlijk nog twee letters hadden gehoord. Ik wens U allen nogmaals een prettige middag en een prettige Zondag.

Van de band overgenomen en gestencild door Tijpe en Copieerinrichting J, Rientjes
HAVENKADE 60 SCHEVENINGEN Telefoon : 55 41 62